

het Evangelie naar
JOHANNES
studie 57

Jezus' sterven en begrafenis
Johannes 19:28-42

27 februari 2020
Bodegraven

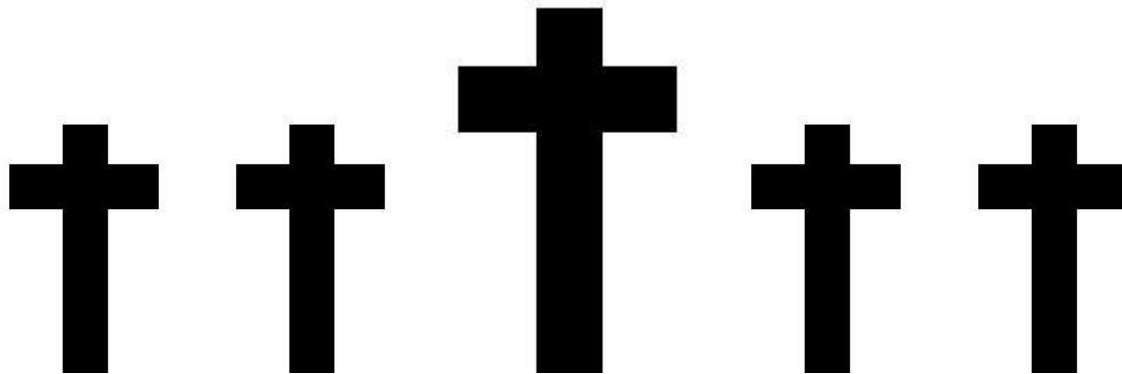
de vorige keer over Jezus' kruisiging:

- Jezus werd gekruisigd dichtbij "de plaats van de stad"
 - = nabij de tempel
 - = aan de oostkant van de stad
 - = op de Olijfberg

de vorige keer over Jezus' kruisiging:
vier staat tot één

- Jezus werd gekruisigd "en met hem twee anderen aan weersijden en in het midden Jezus" (:18)
 - "de vier" rondom Jezus
 - als type van "de vier hoeken der wereld":
 - de ene in het midden...
 - en de wereld stierf met hem (2Kor.5:14)

de vorige keer over Jezus' kruisiging:
vier staat tot één

- ❑ Jezus éne kleding wordt verloot onder vier Romeinse soldaten;
- ❑ het onderkleed was evenals dat de hogepriester uit één stuk;
 - de eenheid die Jezus nalaat en zijn hogepriesterschap, komt van Godswege (loting!; Spr.16:33) bij de vier (=de natiën) terecht.

de vorige keer over Jezus' kruisiging:
vier staat tot één

- ❑ vier vrouwen bij het kruis én de anonieme discipel;
- ❑ de drie van wie de naam genoemd worden, heten allen Maria;
- ❑ Maria moet zien op haar 'zoon'
- ❑ de anonieme discipel (Johannes) zou zorgdragen voor zijn 'moeder':
 - typologische strekking >

de vorige keer over Jezus' kruisiging:
vier staat tot één (c)

- ❑ Maria is een type van het Joodse volk
 - het (moeder-)volk waaruit Jezus voortkomt;
- ❑ Johannes is een type van de ekklesia
 - zijn identiteit is verborgen;
 - geestelijk gezien komt hij voort (> zoon) uit Israël;
 - neemt Jezus' rol over;
 - noemt zich standaard de geliefde.
- ❑ Maria (lees: het Joodse volk) vindt in de tijd van Jezus' afwezigheid een thuis bij Johannes (lees: de ekklesia).

Johannes 19

28 Na dit zei Jezus
(wetende dat alles reeds volbracht was)
opdat de Schrift vervuld zou worden:
ik heb dorst!

nl. wat volgens de Schrift vervuld moest worden

ΜΕΤΑ	ΤΟΥΤΟ	ΕΙΔΩC	Ο	ΙΗΣΟΥC
na	dit	waargenomen-hebbende	de	Jezus
(1/2) Hierna	(2/2)	daar Hij wist	–	Jezus

ΟΤΙ	ΗΔΗ	ΠΑΝΤΑ	ΤΕΤΕΛΕCΤΑΙ
dat	reeds	alles	(het)-is-tot-een-einde-gebracht~
dat	reeds	alles	volbracht was

Johannes 19

28 Na dit zei Jezus
(wetende dat alles reeds volbracht was)
opdat de Schrift vervuld zou worden:
ik heb dorst!

nl. Psalm 69:22
... en lieten mij in mijn dorst
azijn drinken.

ΙΝΑ ΤΕΛΕΙΩΘΗ

opdat | dat-zij-tot-volmaaktheid-gebracht-wordt

opdat vervuld zou worden

Η ΓΡΑΦΗ ΛΕΓΕΙ ΔΙΨΩ

de Schrift | hij-zegt | ik-heb-dorst

de Schrift zeide Mij dorst

Johannes 19

29 Er lag dan een voorwerp
vol van zure wijn.

zuur en bitter:

➤ *typerend voor beker van zijn lijden*

CKEYOC

gebruiksvoorwerp

een kruik

EKEITO

-(het)-lag~

Er stond

OZOYC

van-zure-wijn

zure wijn

MECTON

barstensvol

vol

Johannes 19

²⁹ Zij vulden dan een spons van zure wijn en staken die op een hysopstengel en brachten die naar zijn mond.

- vlak na zijn kruisiging werd Jezus te drinken gegeven, wat hij weigerde (Mat.27:34);
- vlak voor zijn sterven, gaven zij hem te drinken op zijn verzoek (Mat.27:48).

СПΟΓΓΟΝ	ΟΥΝ	ΜΕΤΟΝ	ΤΟΥ	ΟΞΟΥΣ	ΥΠΕΡΕΝΑΝΤΙ	ΠΕΡΙΘΕΝΤΕΣ
spons	dan	barstensvol	van-de	zure-wijn	op-hysopstengel	eromheen-plaatsende
een spons	dan	gedrenkt	met	zure wijn	op een hysopstengel	zij staken

ΠΡΟΧΝΕΓΚΑΝ	ΑΥΤΟΥ	ΤΩ	ΣΤΟΜΑΤΙ
zij-brengen-naartoe	van-hem	aan-de	mond
en brachten	die	aan zijn	mond

Johannes 19

³⁰ Toen Jezus dan de zure wijn nam,
zei hij: het is volbracht!

En hij boog het hoofd
en gaf de geest over.

= naar het slot van Psalm 22
"... omdat hij het gedaan heeft!"

OTE	OYN	ΕΛΑΒΕΝ	TO	OZOC	[O]	IHCOYC
toen	dan	-(hij)-nam	de	zure-wijn	de	Jezus
Toen	dan	genomen had	de	zure wijn	_	Jezus

ΕΙΠΕΝ	ΤΕΤΕΛΕCΤΑΙ
-hij-zei	het-is-tot-een-einde-gebracht~
zeide Hij	Het is volbracht

Johannes 19

³⁰ Toen Jezus dan de zure wijn nam,
zei hij: het is volbracht!

En hij boog het hoofd
en gaf de geest over.

ΚΑΙ	ΚΛΙΝΑΣ	ΤΗΝ	ΚΕΦΑΛΗΝ	ΠΑΡΕΔΩΚΕΝ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ
en	neigende	het	hoofd	hij-draagt-over	de	geest
En	Hij boog	het	hoofd	en gaf	de	geest

Johannes 19

³¹ De Joden dan,
omdat het Voorbereiding was,
en de lichamen op de sabbat
niet op het kruis zouden blijven
(want de dag van die sabbat was groot),
vroegen Pilatus om hun benen te breken
en zij weggenomen zouden worden.

d.w.z. de dag vóór het feest >

ΟΙ ΟΥΝ ΙΟΥΔΑΙΟΙ ΕΤΕΙ ΠΑΡΑΚΕΥΗ ΗΝ

de dan Joden omdat Voorbereiding het-was

De dan Joden daar Voorbereiding het... ..was

Voorbereiding

vrijdag

zaterdag

zondag

14 Aviv

Pascha
geslacht

Lev.23:5

15 Aviv

jaar-sabbat
begin feest

Lev.23:5,6

16 Aviv

wekelijkse
sabbat

Lev.23:3

17 Aviv

eersteling-
schoof

Lev. 23:9-16

Johannes 19

31 De Joden dan,
omdat het Voorbereiding was,
en de lichamen op de sabbat
niet op het kruis zouden blijven
(want de dag van die sabbat was groot),
vroegen Pilatus om hun benen te breken
en zij weggenomen zouden worden.

INA	MH	MEINH	ETI	TOY	CTAYPOY	TA	CΩMATA
opdat	toch-niet	dat-het-zal-blijven	op	het	kruis	de	lichamen
en	niet	mochten blijven	aan	het	kruis	de	lichamen

EN	TΩ	CABBATΩ	HN	ΓΑΡ	ΜΕΓΑΛΗ	Η	ΗΜΕΡΑ	ΕΚΕΙΝΟΥ	ΤΟΥ	CABBATOY
in	de	sabbat	-(zij)-was	want	groot	de	dag	van-die	de	sabbat
op	_	sabbat	was	want	groot	de	dag	van die	_	sabbat

Johannes 19

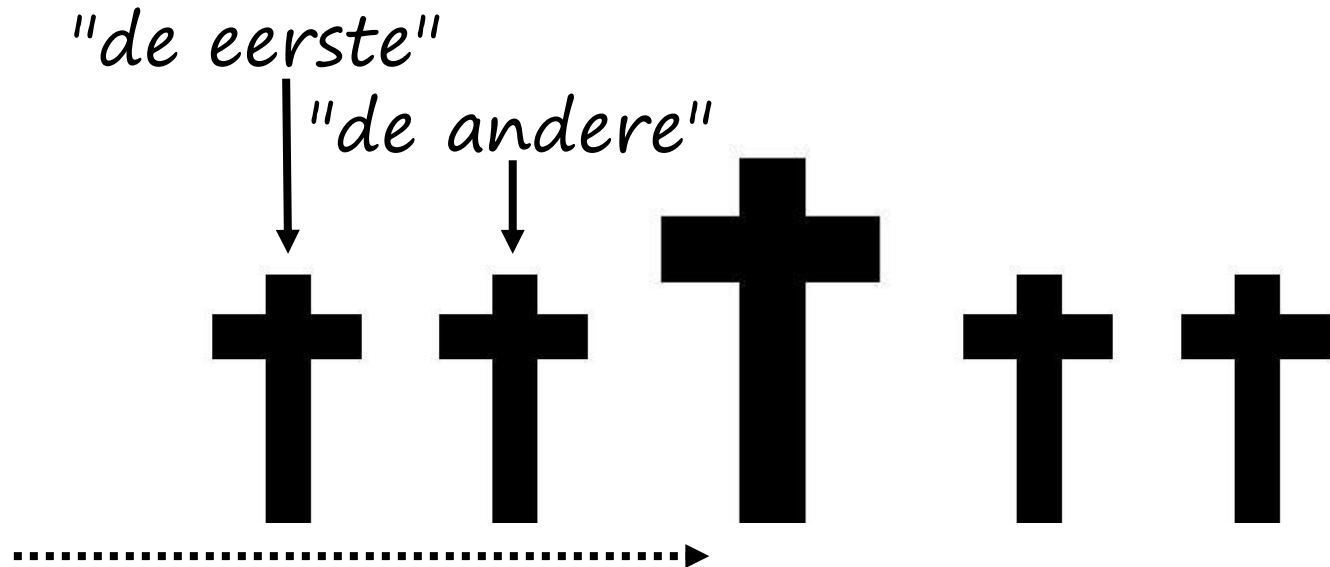
31 De Joden dan,
omdat het Voorbereiding was,
en de lichamen op de sabbat
niet op het kruis zouden blijven
(want de dag van die sabbat was groot),
vroegen Pilatus om hun benen te breken
en zij weggenomen zouden worden.

ΗΡΩΤΗΣΑΝ	ΤΟΝ	ΠΙΛΑΤΟΝ	ΙΝΑ	ΚΑΤΕΛΓΩΣΙΝ	ΑΥΤΩΝ	ΤΑ	ΚΡΕΛΗ
-zij-vragen	de	Pilatus	opdat	dat-zij-kapotbreken	van-hen	de	benen
vroegen	–	Pilatus	dat	gebroken	hun	–	benen

ΚΑΙ	ΑΡΘΩΣΙΝ
en	dat-zij-weggenomen-worden
en	zij weggenomen zouden worden

Johannes 19

32 De soldaten kwamen dan
en de benen van de eerste braken zij wel
en van de andere met hem medegekruisigde,

ΗΛΘΟΝ	ΟΥΝ	ΟΙ	ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ	ΚΑΙ	ΤΟΥ	ΜΕΝ	ΠΡΩΤΟΥ
-(zij)-kwamen	dan	de	soldaten	en	van-de	inderdaad	eerste
kwamen	dan	De	soldaten	en	van de	_	eerste

ΚΑΤΕΛΑΞΑΝ	ΤΑ	ΚΡΕΛΗ	ΚΑΙ	ΤΟΥ	ΑΛΛΟΥ	ΤΟΥ	ΣΥΣΤΑΥΡΩΘΕΝΤΟΣ	ΑΥΤΩ
-zij-breken-kapot	de	benen	en	van-de	andere	van-de	mee-gekruisigd-wordende	met-hem
braken	de	benen	en	van de	andere	die	gekruisigd waren	met Hem

Johannes 19

³³ maar toen zij bij Jezus kwamen,
namen ze waar dat hij reeds gestorven was;
de benen van hem braken ze niet.

ΕΠΙ ΔΕ ΤΟΝ ΙΗCOYN ΕΛΘΟΝΤΕC	ΩC ΕΙΔΟΝ	ΗΔΗ ΑΥΤΟΝ
op echter de Jezus komende	als -zij-waarnamen	reeds hem
bij maar _ Jezus	zij... ..gekomen waren	toen en zagen
		reeds Hij

ΤΕΘΗΚΟΤΑ ΟΥ ΚΑΤΕΔΞΑΝ ΑΥΤΟΥ ΤΑ ΚΕΛΗ				
°gestorven-zijnde	niet -zij-breken-kapot	van-hem	de	benen
dat... ..gestorven was	niet braken zij	zijn	_	benen

Johannes 19

³⁴ Maar één van de soldaten
had gepriemd met een lanspunt in zijn zijde
en er kwam meteen bloed en water uit.

Gr. aorist,

- ☐ d.w.z. het feit wordt gesteld,
zonder tijdsindicatie
- ☐ vers 34 verklaart wáárom Jezus reeds dood
was en zijn benen niet gebroken werden >

ΑΛΛ	ΕΙΣ	ΤΩΝ	ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ	ΛΟΓΧΗ	ΑΥΤΟΥ	ΤΗΝ	ΠΛΕΥΡΑΝ
maar	één	van-de	soldaten	metlanspunt	van-hem	de	zijde
maar	een	van de	soldaten	met een speer	zijn	in	zijde

ΕΝΥΞΕΝ	ΚΑΙ	ΕΞΗΛΘΕΝ	ΕΥΘΥΣ	ΑΙΜΑ	ΚΑΙ	ΥΔΩΡ
-(hij)-priemt	en	-(het)-ging-uit	meteen	bloed	en	water
stak	en	kwam er... ..uit	terstond	bloed	en	water

Matteüs 27

⁴⁸ En onmiddellijk liep één van hen
en nam een spons en vulde die met zure wijn
en stak ze op een rietstok
en hij gaf hem te drinken.

⁴⁹ Maar de overigen zeiden:
laat gaan, laten we waarnemen of Elia komt
om hem te redden.

En een ander nam een lanspunt
en stak in zijn zijde
en er kwam water en bloed uit.

⁵⁰ Jezus nu schreeuwde wederom met luide stem
en liet de geest gaan.

meerderheid van de handschriften (Sinaitiscus en
Vaticanus) bevatten deze toevoeging!

Johannes 19

³⁴ Maar één van de soldaten
had gepriemd met een lanspunt in zijn zijde
en er kwam meteen bloed en water uit.

want het hart pompte nog!

- zou Jezus reeds eerder gestorven zijn,
dan was het bloed naar de benen
gezakt en gestold.*

ΑΛΛ	ΕΙΣ	ΤΩΝ	ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ	ΛΟΓΧΗ	ΑΥΤΟΥ	ΤΗΝ	ΠΛΕΥΡΑΝ
maar	één	van-de	soldaten	metlanspunt	van-hem	de	zijde
maar	een	van de	soldaten	met een speer	zijn	in	zijde

ΕΝΥΞΕΝ	ΚΑΙ	ΕΞΗΛΘΕΝ	ΕΥΘΥΣ	ΑΙΜΑ	ΚΑΙ	ΥΔΩΡ
-(hij)-priemt	en	-(het)-ging-uit	meteen	bloed	en	water
stak	en	kwam er... ..uit	terstond	bloed	en	water

Johannes 19

³⁴ Maar één van de soldaten
had gepriemd met een lanspunt in zijn zijde
en er kwam meteen bloed en water uit.

= urine

*de speerstoot vond plaats
bij blaas en/of nieren*

ΑΛΛ	ΕΙΣ	ΤΩΝ	ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ	ΛΟΓΧΗ	ΑΥΤΟΥ	ΤΗΝ	ΠΛΕΥΡΑΝ
maar	één	van-de	soldaten	metlanspunt	van-hem	de	zijde
maar	een	van de	soldaten	met een speer	zijn	in	zijde

ΕΝΥΖΕΝ	ΚΑΙ	ΕΞΗΛΘΕΝ	ΕΥΘΥΣ	ΑΙΜΑ	ΚΑΙ	ΥΔΩΡ
-(hij)-priemt	en	-(het)-ging-uit	meteen	bloed	en	water
stak	en	kwam er... ..uit	terstond	bloed	en	water

Johannes 19

³⁵ En die het gezien heeft,
heeft ervan getuigd
en zijn getuigenis is waar
en hij weet dat hij waarheid spreekt,
opdat ook jullie zouden geloven.

nl. dat Jezus geslacht werd

KAI	O	EWPAKWC	MEMAPTYPHKEN
en	degene	°gezien-hebbende	°(hij)-heeft-getuigd
En	die	het gezien heeft	heeft ervan getuigd

KAI	AAHΘINH	AYTOY	ECTIN	H	MAPTYPIA
en	waar	van-hem	(zij)-is	het	getuigenis
en	waarachtig	zijn	is	–	getuigenis

Johannes 19

35 En die het gezien heeft,
heeft ervan getuigd
en zijn getuigenis is waar
en hij weet dat hij waarheid spreekt,
opdat ook jullie zouden geloven.

KAI	EKEINOC	OIDEN	OTI	ALHΘH	ΛΕΓΕΙ
en	diegene	°(hij)-heeft-waargenomen	dat	waarheidsgetrouw	°hij-zegt
en	hij	weet	dat	de waarheid	hij... ...spreekt

INA	KAI	ΥΜΕΙC	< ΠΙCΤΕΥCHΤΕ
opdat	ook	jullie	°dat-jullie-zullen-geloven
opdat	ook	gij	gelooft

Johannes 19

³⁶ Want deze dingen geschiedde
opdat het Schriftwoord vervuld zou worden:
"geen bot van hem zal verbrijzeld worden".

*nl. van het geslachte
Pascha; Ex.12:46*

ΕΓΕΝΕΤΟ	ΓΑΡ	ΤΑΥΤΑ	ΙΝΑ	Η	ΓΡΑΦΗ	ΠΛΗΡΩΘΗ
-(het)-werd~	want	deze-dingen	opdat	het	schriftwoord	dat-zij-vervuld-wordt
is geschied	Want	dit	opdat	het	schriftwoord	zou vervuld worden

ΟΤΟΥΝ	ΟΥ	ΚΥΝΤΡΙΒΗCΕΤΑΙ	ΑΥΤΟΥ
bot	niet	(het)-zal-verbrijzeld-worden~	van-hem
been	Geen	zal verbrijzeld worden	van Hem

Johannes 19

³⁷ En weer een ander Schriftwoord zegt:
zij zullen zien op wie zij doorstaken.

Zach.12:10 -

- een Romeinse soldaat voerde de slachting uit, maar Israël nam het initiatief;
- Hand.2:23; 3:15
"... hebt gij door de handen van wetteloze mensen, aan het kruis genageld en gedood"

ΚΑΙ	ΠΑΛΙΝ	ΕΤΕΡΑ	ΓΡΑΦΗ	ΛΕΓΕΙ
en	weer	ander ^s	schriftwoord	(zij)-zegt
En	weder	een ander	schriftwoord	zegt

ΟΨΟΝΤΑΙ	ΕΙΣ	ΟΝ	ΕΞΕΚΕΝΤΗCAN
(zij)-zullen-zien~	tot-in	wie	-zij-doorsteken
Zij zullen zien	op	Hem, die	zij doorstoken hebben

Johannes 19

³⁸ Na deze dingen nu
vroeg Jozef van Arimathea
(een discipel van Jezus in het verborgene
vanwege vrees der Joden) aan Pilatus...

- een rijk man (Mat.27:57)
- lid van het Sanhedrin (Luc.23:50,51)
- verwachtte het Koninkrijk Gods (Luc.23:51)

ΜΕΤΑ	ΔΕ	ΤΑΥΤΑ	ΗΡΩΤΗΣΕΝ	ΤΟΝ	ΠΙΛΑΤΟΝ
na	echter	deze-dingen	-(hij)-vraagt	de	Pilatus
(1/2) daarna	En	(2/2)	vroeg	aan	Pilatus

ΙΩΣΗΦ	[	Ο	]	ΑΠΟ	ΑΡΙΜΑΘΑΙΑΣ
Jozef		degene		van-af	Arimatea
Jozef		—		van	Arimatea

Johannes 19

³⁸ Na deze dingen nu
vroeg Jozef van Arimathea
(een discipel van Jezus in het verborgene
vanwege vrees der Joden) aan Pilatus...

- "een stad der Joden" (Luc.23:51)
= in Judea
- Arimathea = Rama of Ramataïm-Sofim
(1Sam.1:1; 7:17; in Efraïm), waar
Samuël vandaan kwam en woonde.

ΜΕΤΑ	ΔΕ	ΤΑΥΤΑ	ΗΡΩΤΗΣΕΝ	ΤΟΝ	ΠΙΛΑΤΟΝ
na	echter	deze-dingen	-(hij)-vraagt	de	Pilatus
(1/2) daarna	En	(2/2)	vroeg	aan	Pilatus

ΙΩΣΗΦ	[	Ο	]	ΑΠΟ	ΑΡΙΜΑΘΑΙΑΣ
Jozef		degene		van-af	Arimatea
Jozef		_		van	Arimatea

Johannes 19

38 Na deze dingen nu
vroeg Jozef van Arimathea
(een discipel van Jezus in het verborgene
vanwege vrees der Joden) aan Pilatus...

ΩΝ	ΜΑΘΗΤΗΣ	ΤΟΥ	ΙΗΣΟΥ	ΚΕΚΡΥΜΜΕΝΟΣ
zijnde	leerling	van-de	Jezus	verborgen-zijnde~
een	discipel	van	Jezus	in het verborgen

ΔΕ	ΔΙΑ	ΤΟΝ	ΦΟΒΟΝ	ΤΩΝ	ΙΟΥΔΑΙΩΝ
echter	vanwege	de	vrees	van-de	Joden
maar	uit	—	vrees	voor de	Joden

Johannes 19

38 ... om het lichaam van Jezus
te mogen wegnemen.
En Pilatus stond dat toe.

ΙΝΑ ΔΑΦ ΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ

opdat | dat-hij-zal-wegnemen het lichaam van-de Jezus

– te mogen wegnemen het lichaam van Jezus

ΚΑΙ ΕΠΕΤΡΕΥΕΝ Ο ΠΙΛΑΤΟΣ

en –(hij)-staat-toe de Pilatus

en stond het toe – Pilatus

Johannes 19

38 ... Hij kwam dan en nam zijn lichaam weg.

ΗΛΘΕΝ	ΟΥΝ	ΚΑΙ	ΗΡΕΝ	ΤΟ	ΣΩΜΑ	ΑΥΤΟΥ
-hij-kwam	dan	en	-(hij)-neemt-weg	het	lichaam	van-hem
Hij kwam	dan	en	nam... ..weg	_	lichaam	zijn

Johannes 19

³⁹ Nicodemus nu kwam ook,
die de eerste keer 's nachts
naar hem toekwam
en bracht een mengsel
van mirre en aloë,
ongeveer honderd pond.

beschreven in Joh.3:1 e.v.

ΗΛΘΕΝ ΔΕ ΚΑΙ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

-(hij)-kwam echter ook Nikodemus

kwam En ook Nikodemus

Ο ΕΛΘΩΝ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ ΝΥΚΤΟΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ

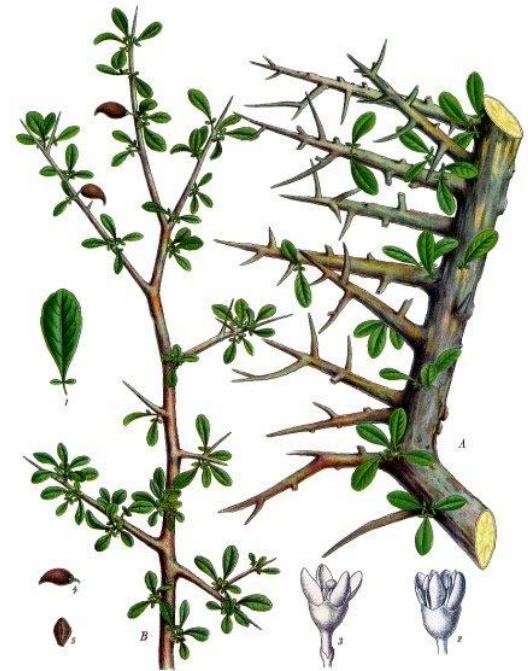
degene |komende naar-toe hem van-nacht het eerst

die gekomen was tot Hem des nachts de eerste maal

Johannes 19

39 Nicodemus nu kwam ook,
die de eerste keer 's nachts
naar hem toekwam
en bracht een mengsel
van mirre en aloë,
ongeveer honderd pond.

*mirre > mara = bitter
bereid uit de hars van mirrestruik*

ΦΕΡΩΝ	ΜΙΓΜΑ	ΣΜΥΡΝΗC	ΚΑΙ	ΑΛΟΗC
brengende	mengsel	van-mirre	en	aloë
en hij bracht... ..mede	een mengsel	van mirre	en	aloë

ΩC	ΛΙΤΡΑC	ΕΚΑΤΟΝ
ongeveer	pond	honderd
ongeveer	pond	honderd

Johannes 19

39 Nicodemus nu kwam ook,
die de eerste keer 's nachts
naar hem toekwam
en bracht een mengsel
van mirre en aloë,
ongeveer honderd pond.

> plant - gelachtige sap de dikke bladeren

ΦΕΡΩΝ

brengende

en hij bracht... ...mede

ΜΙΓΜΑ

mengsel

een mengsel

ΣΜΥΡΝΗC ΚΑΙ ΑΛΟΗC

van-mirre

van mirre

en

en

aloë

aloë

ΩC

ongeveer

ongeveer

ΛΙΤΡΑC

pond

pond

ΕΚΑΤΟΝ

honderd

honderd

Johannes 19

⁴⁰ Zij namen dan het lichaam van Jezus en bonden het in linnen windsels met de specerijen, zoals het bij de Joden het gebruik is te begraven.

ΕΛΑΒΟΝ	ΟΥΝ	ΤΟ	ΣΩΜΑ	ΤΟΥ	ΙΗΣΟΥ	ΚΑΙ	ΕΔΗΚΑΝ	ΑΥΤΟ	ΟΘΟΝΙΟΙΣ
-zij-namen	dan	het	lichaam	van-de	Jezus	en	-zij-binden	het	<i>in</i> -linnen-windsels
Zij namen	dan	het	lichaam	van	Jezus	en	wikkelden	het	in linnen windsels

Johannes 19

⁴⁰ Zij namen dan het lichaam van Jezus en bonden het in linnen windsels met de specerijen, zoals het bij de Joden het gebruik is te begraven.

niet als balseming maar om de lijkluft tegen te gaan

ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΑΡΩΜΑΤΩΝ

met de specerijen

met de specerijen

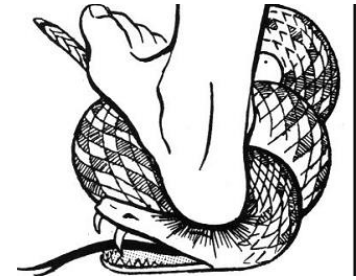
ΚΑΘΩΣ ΕΘΟΣ ΕΣΤΙΝ ΤΟΙΣ ΙΟΥΔΑΙΟΙΣ ΕΝΤΑΦΙΑΖΕΙΝ

zo-als gebruik |het-is bij-de Joden |om-ter-aarde-te-bestellen

zoals gebruikelijk het... ..is bij de Joden te begraven

Johannes 19

⁴¹ Er was nu ter plaatse
waar hij werd gekruisigd een tuin
en in de tuin een nieuw grafgewelf
waarin nog niemand was geplaatst.

Waar Jezus dodelijk getroffen werd (> de hiel;
Gen.3:15), dáár overwon hij ook!

een dier werd geslacht (> kruis) bij het altaar
(> de verrijzenis) – Lev.9:8

HN	ΔΕ	ΕΝ	ΤΩ	ΤΟΠΩ	ΟΠΟΥ	ΕΣΤΑΥΡΩΘΗ	ΚΗΠΟΣ
-(hij)-was	echter	in	de	plaats	waar-ook	-hij-werd-gekruisigd	tuin
er was	En	ter	_	plaatse	waar	Hij gekruisigd was	een hof

Johannes 19

41 Er was nu ter plaatse
waar hij werd gekruisigd een tuin
en in de tuin een nieuw grafgewelf
waarin nog niemand was geplaatst.

en dus was Christus de Eersteling!!

ΚΑΙ ΕΝ ΤΩ ΚΗΠΩ ΜΗΗΜΕΙΟΝ ΚΑΙΝΟΝ

en in de tuin grafgewelf nieuw

en in die hof een... ..graf nieuw

ΕΝ Ω ΟΥΔΕΠΩ ΟΥΔΕΙΣ ΗΝ ΤΕΘΕΙΜΕΝΟC

in welke tot-nu-toe-nog-niet niemand -(hij)-was °geplaatst-zijnde~

(1/2) waarin (2/2) nog nooit iemand was bijgezet

Johannes 19

⁴² Daar dan plaatsten zij Jezus
vanwege de Voorbereiding van de Joden,
omdat het grafgewelf dichtbij was.

ΕΚΕΙ	ΟΥΝ	ΔΙΑ	ΤΗΝ	ΠΑΡΑΚΕΥΗΝ	ΤΩΝ	ΙΟΥΔΑΙΩΝ
daar	dan	vanwege	de	Voorbereiding	van-de	Joden
daar	dan	wegens	de	Voorbereiding	der	Joden

ΟΤΙ	ΕΓΓΥC	ΗΝ	ΤΟ	ΜΝΗΜΕΙΟΝ	ΕΘΗΚΑΝ	ΤΟΝ	ΙΗΣΟΥΝ
dat	dichtbij	-(het)-was	het	grafgewelf	-zij-plaatsen	de	Jezus
omdat	dichtbij	was	het	graf	legden zij... ..neder	_	Jezus
